

TIR konvencija

MUITINĖS KONVENCIJA dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (1975 m. TIR konvencija)

Susitariančiosios Šalys,
norėdamos supaprastinti tarptautinių krovinių gabenimą kelių transporto priemonėmis,
manydamos, kad krovinių gabenimo sąlygų pagerinimas yra vienas svarbiausių veiksnių, padedančių plėtoti
šalių bendradarbiavimą, ir
pritardamos, kad reikia supaprastinti administracinius formalumus tarptautinio kelių transporto srityje, ypač
pasienyje,
s u s i t a r è:

I skyrius

BENDROSIOS NUOSTATOS

a. Sąvokų apibrėžimai 1 straipsnis

Šioje konvencijoje:

- a) sąvoka "TIR procedūra" - tai krovinių gabenimas nuo išvykimo muitinės įstaigos iki paskirties muitinės įstaigos pagal TIR procedūrą, nustatytą šioje konvencijoje;
- b) sąvoka "importo ir eksporto muitai ir mokesčiai" - tai visi muitai ir kiti mokesčiai bei kitos išlaidos, susijusios su krovinių įvežimu arba išvežimu, išskyrus mokesčius ir rinkliavas, kurių suma apribota apytikslėmis suteiktų paslaugų išlaidomis;
- c) sąvoka "kelių transporto priemonė" - tai ne tik variklio varoma transporto priemonė, bet ir bet kokia priekaba ar puspriekabė, tempiama tokios transporto priemonės;
- d) sąvoka "autotraukinys" (transporto priemonių sąstatas) - tai sukabintos transporto priemonės, kurios važiuoja kaip vientisas junginys;
- e) sąvoka "konteineris" - tai transporto įrenginys (narvas, nuimamoji cisterna ar kita panaši konstrukcija), kuris:
 - i) sudaro visiškai arba iš dalies dengtą talpyklą kroviniams gabenti,
 - ii) gana stiprus ir tinka daugkartiniam naudojimui,
 - iii) specialiai sukonstruotas palengvinti krovinių gabenimą vienu ar kelių rūšių transportu be tarpinio jų perkrovimo,
 - iv) sukonstruotas taip, kad būtų lengviau jį perkelti iš vienos transporto rūšies į kitą,
 - v) sukonstruotas taip, kad jį būtų galima lengvai pakrauti ir iškrauti,
 - vi) turi ne mažesnę kaip 1 m³ talpą;"nuimamieji kėbulai" taip pat yra konteineriai;
- f) sąvoka "išvykimo muitinė" - tai bet kuri Susitariančiosios Šalies muitinė, kurioje prasideda viso krovinio arba jo dalies tarptautinis gabenimas pagal TIR procedūrą;
- g) sąvoka "paskirties muitinė" - tai bet kuri Susitariančiosios Šalies muitinė, kurioje baigiamas viso krovinio arba jo dalies tarptautinis gabenimas pagal TIR procedūrą;
- h) sąvoka "en route muitinė" - tai bet kuri Susitariančiosios Šalies muitinė, per kurią autotransporto priemonė, autotraukinys ar konteineris įvežamas arba išvežamas pagal TIR procedūrą;
- j) sąvoka "asmuo" - tai fizinis ir juridinis asmuo;

k) sąvoka "sunkiasvoris arba nestandartinio dydžio kroviny" - tai bet koks sunkus ar didelis kroviny, kuris dėl savo svorio, dydžio ar pobūdžio paprastai negabenamas dengta transporto priemone arba konteineriu;

l) sąvoka "garantinė asociacija" - tai asociacija, kurią Susitariančiosios Šalies muitinės tarnybos pripažino asmenų, taikančių TIR procedūras, garantu.

b. Taikymo sritis
2 straipsnis

Ši konvencija taikoma gabenant krovinius be tarpinio perkrovimo į kelių transporto priemones, autotraukinius arba konteinerius, kai kertama viena ar kelios sienos nuo vienos Susitariančiųjų Šalių išvykimo muitinės įstaigos iki kitos Susitariančiosios Šalies paskirties muitinės įstaigos arba tos pačios Susitariančiosios Šalies paskirties muitinės įstaigos, jei tam tikra TIR dalis nuo pradžios iki pabaigos yra vykdoma automobilių transportu.

3 straipsnis

Šios konvencijos nuostatos taikomos, jeigu:

a) gabenama:

- i) kelių transporto priemonėmis arba autotraukiniais, iš anksto paruoštais gabenti III skyriaus a dalyje nurodytomis sąlygomis, arba
- ii) kitomis kelių transporto priemonėmis, autotraukiniais ar konteineriais III skyriaus c dalyje nurodytomis sąlygomis;

b) kroviniai gabenami garantuojant asociacijoms, kurios pripažintos pagal 6 straipsnio nuostatas, ir naudojant TIR knygeles, atitinkančias šios konvencijos 1 priede pateiktą pavyzdį.

c. Pagrindinės nuostatos
4 straipsnis

Kroviniai, gabenami pagal TIR procedūrą, šalių pasienio muitinėse en route nėra apmokestinami importo ir eksporto muitais ir mokesčiais arba užstatu.

5 straipsnis

1. Kroviniai, gabenami pagal TIR procedūrą užplombuotomis kelių transporto priemonėmis, autotraukiniais arba konteineriais, tranzito šalių pasienio muitinėse paprastai netikrinami.
2. Tačiau norint išvengti piktnaudžiavimo, muitinės tarnybos išimties tvarka gali šiose muitinėse krovinių patikrinti.

II skyrius
TIR knygelių išdavimas
Garantinių asociacijų atsakomybė

6 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali suteikti asociacijoms teisę tiesiogiai arba per asociacijas korespondentes išduoti TIR knygeles ir būti garantais, jei laikomasi minimalių sąlygų ir reikalavimų, nurodytų

9 priedo I dalyje. Ši teisė panaikinama, jei nesilaikoma 9 priedo I dalyje nurodytų minimalių sąlygų ir reikalavimų.

2. Asociacija gali būti pripažinta konkrečioje šalyje tada, kai jos garantija padengia tos šalies įsipareigojimus, susijusius su krovinių gabenimu naudojant TIR knygeles, išduotas užsienio šalies asociacijų, priklausančių tai pačiai tarptautinei organizacijai, kaip ir minėta asociacija.

3. Asociacija išduoda TIR knygeles tik tiems asmenims, kuriems Susitariančiųjų Šalių, kuriose yra jų buveinė arba steigimo vieta, kompetentingos institucijos nėra atėmusios teisės taikyti TIR procedūrą.

4. Teisė taikyti TIR procedūrą suteikiama tik tiems asmenims, kurie laikosi šios konvencijos 9 priedo II dalyje nurodytų minimalių sąlygų ir reikalavimų. Ši teisė bus atimta, jei minėti reikalavimai nebus vykdomi.

5. Teisė taikyti TIR procedūrą suteikiama šios konvencijos 9 priedo II dalyje numatyta tvarka.

7 straipsnis

TIR knygelės, kurias gauna garantinės asociacijos iš užsienio šalių asociacijos korespondenčių arba tarptautinių organizacijų, nėra apmokestinamos importo ir eksporto muitais ir mokesčiais, joms taip pat netaikomi importo ir eksporto draudimai bei apribojimai.

8 straipsnis

1. Garantinė asociacija įsipareigoja sumokėti visus importo ir eksporto muitus ir mokesčius, taip pat delspinigius, kurie gali būti priskaičiuoti pagal muitinės įstatymus ir taisykles tos šalies, kurioje buvo nustatytas TIR procedūros pažeidimas. Garantinė asociacija aukščiau nurodytas sumas įsipareigoja sumokėti kartu su tiesioginiais skolininkais.

2. Jeigu vienos ar kitos Susitariančiosios Šalies įstatymais ir taisyklėmis nėra nustatytas importo ir eksporto muitų ir mokesčių mokėjimas, kaip nurodyta 1 straipsnio dalyje, garantinė asociacija įsipareigoja tomis pačiomis sąlygomis sumokėti sumą, lygią importo ir eksporto muitų ir mokesčių sumai, įskaitant galimus delspinigius.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis nustato didžiausią sumą, kurios gali reikalauti iš garantinės asociacijos už kiekvieną TIR knygelę, kaip numatyta straipsnio 1 ir 2 dalyse.

4. Garantinė asociacija tampa atsakinga kompetentingoms tarnyboms tos šalies, kurioje yra išvykimo muitinė, nuo tada, kai TIR knygelė priimama įforminti toje muitinėje. Atsakomybė kitoms šalims, kurių teritorija kroviniai gabenami pagal TIR procedūrą, prasideda nuo krovinio įvežimo arba, jei TIR procedūra buvo laikinai sustabdyta, kaip numatyta 26 straipsnio 1 ir 2 dalyse, nuo tada, kai TIR knygelę priima muitinė, kurioje TIR procedūra atnaujinama.

5. Garantinė asociacija atsako ne tik už prekes, išvardytas TIR knygelėje, bet ir už tas, kurios TIR knygelėje nenurodytos, bet yra užplombuotoje transporto priemonės dalyje arba užplombuotame konteineryje. Už kitas prekes garantinė asociacija neatsako.

6. Nustatant straipsnio 1 ir 2 dalyse minimų muitų ir mokesčių sumas, TIR knygelėje pateikti duomenys apie prekes pripažįstami teisingi, jei nėra įrodoma kitaip.

7. Pasibaigus straipsnio 1 ir 2 dalyse minimų sumų mokėjimo terminui, kompetentingos tarnybos, prieš pateikdamos pretenziją garantinei asociacijai, turi pirmiausia kiek galėdamos reikalauti, kad jas apmokėtų tiesioginis skolininkas ar skolininkai.

9 straipsnis

1. Garantinė asociacija nustato TIR knygelės galiojimo terminą, nurodydama paskutinę galiojimo dieną, po kurios TIR knygelės jau nebegalima pateikti išvykimo muitinei.

2. Jei TIR knygelė išvykimo muitinėje buvo įforminta paskutinę jos galiojimo dieną arba iki šio straipsnio 1 dalyje nustatyto termino, tokiu atveju knygelė paskirties muitinėje galioja iki TIR procedūros pabaigos.

10 straipsnis

1. TIR knygelė gali būti muitinėje įforminama su išlygomis arba be jų. Jei daromos išlygos, jos turi būti pagrįstos faktais, susietais su TIR procedūra. Šie faktai turi būti nurodyti TIR knygelėje.
2. Jeigu šalies muitinė įformino TIR knygelę be išlygų, ji negali reikalauti, kad garantinė asociacija sumokėtų sumas, nurodytas 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse, išskyrus atvejį, jei muitinėje TIR knygelė buvo įforminta neteisėtai arba apgaulės būdu.

11 straipsnis

1. Jei TIR knygelė nebuvo įforminta arba įforminta su išlygomis, kompetentingos institucijos neturi teisės reikalauti, kad garantinė asociacija sumokėtų sumas, nurodytas 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse, jeigu per metus nuo TIR knygelės įforminimo šioje muitinėje dienos jos raštu nepranešė garantinei asociacijai, kad TIR knygelė neįforminta arba įforminta su išlyga. Ši nuostata taikoma ir tada, kai buvo įforminta neteisėtai arba apgaulės būdu, tik tokiu atveju numatytas dvejų metų terminas.
2. Reikalavimas sumokėti mokesčius, nurodytus 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse, garantinei asociacijai pateikiamas ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo tos dienos, kai asociacijai buvo pranešta, kad TIR knygelė neįforminta, įforminta su išlyga arba neteisėtai ar apgaulės būdu, ir ne vėliau kaip per dvejus metus nuo tos pačios dienos. Jei bylos per tuos dvejus metus buvo perduotos teismui, mokestinė pretenzija turi būti pateikta per metus nuo teismo sprendimo įsigaliojimo dienos.
3. Reikalaujamą sumą garantinės asociacijos privalo sumokėti per tris mėnesius nuo tos dienos, kai buvo gautas reikalavimas. Sumokėta suma bus gražinta asociacijai, jei per dvejus metus nuo tos dienos, kai buvo pateiktas reikalavimas, muitinės tarnybos gaus svarius įrodymus, kad šios transporto operacijos metu jokių pažeidimų nepadarėta.

III skyrius

Krovinių gabenimas naudojant TIR knygeles

a) Transporto priemonių ir konteinerių tinkamumas

12 straipsnis

Šio skyriaus a ir b poskyriai taikomi, kai kelių transporto priemonių konstrukcija ir įranga atitinka šios konvencijos 2 priede nurodytas sąlygas ir buvo patvirtinta šios konvencijos 3 priede numatyta tvarka. Tinkamumo liudijimas turi atitikti 4 priede pateiktą pavyzdį.

13 straipsnis

1. Kaip reikalauja šio skyriaus a ir b poskyrių nuostatos, konteineriai turi būti sukonstruoti pagal 7 priedo 1 dalyje nustatytas sąlygas ir tinkami gabenti krovinius šio priedo II dalyje numatyta tvarka.
2. Konteineriai, skirti kroviniams gabenti su muitinės plombomis ir atitinkantys 1956 m. Muitinės konvenciją ir jos susitarimus, priimtus JT būstinėje, taip pat 1972 m. Muitinės konvencijos nuostatas dėl konteinerių arba kitus tarptautinius aktus, pakeičiančius šią Konvenciją, yra laikomi, kad atitinka šio straipsnio 1 dalies nuostatas; jais leidžiama gabenti pagal TIR procedūrą be papildomo leidimo.

14 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis pasilieka teisę nepripažinti pažymėjimo tinkamumo liudijimo tų kelių transporto priemonių ir konteinerių, kurie neatitinka 12 ir 13 straipsniuose numatytų sąlygų. Vis dėlto Susitariančiosios Šalys neturėtų sulaikyti transporto priemonių arba konteinerių, kuriuose aptikti trūkumai yra nereikšmingi ir nesudaro sąlygų kontrabandai.
2. Kad bet kuri kelių transporto priemonė ar konteineris, kurie neatitiko nustatytų reikalavimų, galėtų vėl gabenti krovinius su muitinės plombomis, jie turi būti sutvarkyti, kokie buvo anksčiau, arba tam tikra tvarka iš naujo patikrintas jų tinkamumas.

b) Krovinių gabenimo su TIR knygele procedūros

15 straipsnis

1. Laikinais įvažiuojančioms kelių transporto priemonėms, autotraukiniams arba konteineriams, gabenantiems krovinius pagal TIR procedūrą, nereikalingas joks specialus muitinės dokumentas. Taip pat nereikalingos garantijos kelių transporto priemonėms, autotraukiniams arba konteineriams.
2. Šio straipsnio 1 dalies nuostata Susitariančiam Šaliai netrukdo reikalauti, kad paskirties muitinė atliktų formalumus, numatytus tos šalies nacionalinių įstatymų, siekiant užtikrinti, kad, pasibaigus TIR procedūrai, kelių transporto priemonė, autotraukinys ar konteineris išvyks.

16 straipsnis

Vykdam TIR procedūrą kelių transporto priemonėmis arba autotraukiniais, prie jų turi būti pritvirtintos stačiakampės lentelės su užrašu "TIR", atitinkančios šios konvencijos 5 priedo reikalavimus; viena lentelė tvirtinama priekyje, kita - transporto priemonės ar autotraukinio gale. Lentelės tvirtinamos taip, kad būtų gerai matomos. Jos turi būti nuimamos arba sukonstruotos taip, kad lentelę būtų galima apversti, uždengti, sulenkti arba sudėti taip, kad būtų aišku, jog TIR procedūra nevykdoma.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.16, įsigaliojo 1994 m. liepos 24 d.)

17 straipsnis

1. Kiekvienai kelių transporto priemonei ar konteineriui įforminama atskira TIR knygelė. Tačiau viena TIR knygelė gali būti įforminama ir vienam autotraukiniui arba keliems konteineriams, pakrautiems vienoje transporto priemonėje arba jų sąstata. Tokiu atveju TIR knygelės prekių manifeste būtina atskirai nurodyti kiekvienos sąstatui priklausančios transporto priemonės arba kiekvieno konteinerio krovinį.
2. TIR knygelė galioja tik vienam gabenimui. Joje turi būti tiek atplėšiamų muitiniam įforminimui ir procedūrų vykdymui skirtų lapų, kiek jų reikia konkrečiam gabenimui.

18 straipsnis

TIR procedūra gali būti tęsiama per kelias išvykimo ir paskirties muitines, tačiau išvykimo ir paskirties muitinių kartu paėmus negali būti daugiau kaip keturios. TIR knygelė paskirties muitinėms gali būti pateikta tik tada, jeigu yra visų išvykimo muitinių žymos.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.10, įsigaliojo 1989 m. gegužės 23 d.)

19 straipsnis

Kroviniai ir kelių transporto priemonė, autotraukinys ar konteineriai išvykimo muitinėje nurodomi kartu su TIR knygele. Išvykimo šalies muitinė imasi visų būtinų priemonių, kad įsitikintų krovinio manifeste pateiktų duomenų tikslumu ir(arba) uždėtų muitinės plombas arba patikrintų tos muitinės įgaliotų asmenų uždėtas plombas.

20 straipsnis

Muitinės tarnybos kroviniams, gabenamiems jų šalies teritorija, gali nustatyti tranzito terminą ir reikalauti, kad kelių transporto priemonė, autotraukinys ar konteineris važiuotų nustatytu maršrutu.

21 straipsnis

Kiekvienoje en route ir paskirties muitinėje kelių transporto priemonė, autotraukinys ar konteineris kartu su gabenamu kroviniumi ir įforminta to krovinio TIR knygele turi būti pateikti muitinės kontrolei.

22 straipsnis

1. Kiekvienos Susitariančiųjų Šalių en route muitinės pareigūnai paprastai pripažįsta kitų Susitariančiųjų Šalių muitinės pareigūnų uždėtas ir nepažeistas muitinės plombas, išskyrus tada, kai krovinys tikrinamas laikantis 5 straipsnio 2 punkto nuostatų. Vis dėlto šie pareigūnai gali, jei tai privaloma pagal kontrolės reikalavimus, papildomai uždėti savo plombas.

2. Vienos iš Susitariančiųjų Šalių pripažinti muitinės spaudai ir plombos jų teritorijoje juridškai yra taip pat apsaugoti, kaip ir nacionalinės muitinės spaudai ir plombos.

23 straipsnis

Muitinės tarnybos negali:

- reikalauti, kad kelių transporto priemonės, autotraukiniai arba konteineriai, važiuodami jų šalies teritorija, būtų eskortuojami vežėjo sąskaita;
- reikalauti, kad kelių transporto priemonės, autotraukiniai arba konteineriai ir jų kroviniai pakeliui būtų tikrinami,
- išskyrus ypatingus atvejus.

24 straipsnis

Jeigu muitinės tarnybos en route muitinėje arba kelyje tikrina krovinį, gabenamą transporto priemone, autotraukiniu arba konteineriu, visus įrašus apie uždėtas naujas plombas ir atliktos muitinės kontrolės pobūdį jos turi įrašyti atplėšiamuose TIR knygelės lapuose, kurie naudojami jų šalyje, atitinkamose šaknelėse, taip pat likusiuose atplėšiamuose TIR knygelės lapuose.

25 straipsnis

Jeigu muitinės plombos ir spaudai kelyje buvo pažeisti kitomis aplinkybėmis, negu numatyta 24 ir 35 straipsniuose, arba jeigu krovinys buvo sunaikintas arba sugadintas nepažeidus plombų, taikoma TIR knygelės naudojimo procedūra, nustatyta konvencijos I priede, nepažeidžiant nacionalinių įstatymų nuostatų; užpildomas ir TIR knygelėje esantis protokolas.

26 straipsnis

1. Jeigu dalis maršruto eina šalies, kuri nėra šios Konvencijos Susitariančioji Šalis, teritorija, šioje kelio dalyje TIR procedūra laikinai sustabdoma. Tokiu atveju Susitariančiosios Šalies, kurios teritorija krovinys toliau gabenamas, muitinės tarnybos priima TIR knygelę TIR procedūrai atnaujinti, jei muitinės plombos arba identifikavimo ženklai nepažeisti.
2. Ta pati nuostata taikoma ir tai maršruto daliai, kai TIR knygelės savininkas vienos Susitariančiųjų Šalių teritorijoje knygelės nenaudoja dėl paprastesnių muitinio tranzito procedūrų arba kai muitinio tranzito režimas nebūtinai.
3. Tokiais atvejais muitinės tarnybos, kuriose TIR procedūra buvo laikinai nutraukta arba atnaujinta, yra laikomos en route muitinėmis įvažiuojant arba išvažiuojant iš šalies.

27 straipsnis

Kai laikomasi šios konvencijos nuostatų, ypač 18 straipsnio, nurodyta paskirties muitinė gali būti pakeista kita paskirties muitine.

28 straipsnis

Kai krovinys atgabenamas į paskirties muitinę ir prekės išleidžiamos laisvai cirkuliuoti arba perduodamos laikinai saugoti muitinės kontrolei, atlikus visus privalomus muitinės formalumus, TIR knygelė įforminama nedelsiant.

c) Sunkiasvorių ir nestandartinio dydžio krovinių gabenimo nuostatos

29 straipsnis

1. Šio skyriaus nuostatos taikomos tik gabenant sunkiasvorius ir nestandartinio dydžio krovinius, kurių apibrėžimas pateiktas konvencijos 1 straipsnio k dalyje.
2. Kai taikomos šio skyriaus nuostatos, išvykimo muitinės sprendimu sunkiasvoriai ir nestandartinio dydžio kroviniai gali būti gabenami neplombuotomis transporto priemonėmis arba konteineriais.
3. Šio skyriaus nuostatos taikomos tik tais atvejais, kai, išvykimo muitinės nuomone, sunkiasvoriai arba nestandartinio dydžio kroviniai, taip pat kartu gabenami jiems priklausantys reikmenys gali būti lengvai atpažįstami pagal pateiktą jų aprašymą arba yra užplombuojami ar pažymimi identifikavimo ženklais taip, kad būtų neįmanoma jų pakeisti ar nuimti nepaliekant žymės.

30 straipsnis

Visos šios konvencijos nuostatos, išskyrus tas, kurioms šiame skyriuje numatytos išimtys, taikomos ir gabenant pagal TIR procedūrą sunkiasvorius arba nestandartinio dydžio krovinius.

31 straipsnis

Garantinė asociacija atsako ne tik už TIR knygelėje nurodytas prekes, bet ir už tas, kurios neišvardytos, bet yra ant platformos arba tarp knygelėje išvardytų prekių.

32 straipsnis

Viršelyje ir ant visų atplėšiamų TIR knygelės lapų turi būti juodu šriftu užrašyta "Sunkiasvoriai arba nestandartinio dydžio kroviniai".

33 straipsnis

Išvykimo muitinės tarnybos gali reikalauti, kad pakavimo lapai, nuotraukos, brėžiniai ir kt., kurie būtini gabenamiems kroviniams atpažinti, būtų pridedami prie TIR knygelės. Tokiu atveju muitinės pareigūnai šiuos dokumentus patvirtina; vienas nurodytų dokumentų egzempliorius tvirtinamas prie TIR knygelės viršelio vidinės pusės ir visuose TIR knygelės manifesto lapuose daromas įrašas, kad tokie dokumentai yra.

34 straipsnis

Visos Susitariančiųjų Šalių en route muitinės pripažįsta muitinės plombas ir/arba identifikavimo ženklus, uždėtus kitų Susitariančiųjų Šalių kompetentingų institucijų. Tačiau ir jos pačios gali papildomai uždėti plombas ir/arba identifikavimo ženklus. Tokiu atveju apie naujas plombas ir/arba identifikavimo ženklus pažymima TIR knygelės atplėšiamuose lapuose, naudojamuose jų šalyje, atitinkamose šaknelėse, taip pat likusiuose TIR knygelės atplėšiamuose lapuose.

35 straipsnis

Jeigu kelyje arba en route muitinėje apžiūrą atliekantys muitinės pareigūnai priversti nuimti plombas ar identifikavimo ženklus, apie tai, kad buvo uždėtos naujos plombos ar identifikavimo ženklai, jie pažymi TIR knygelės atplėšiamuose lapuose, naudojamuose jų šalyje, atitinkamose šaknelėse, taip pat likusiuose TIR knygelės atplėšiamuose lapuose.

IV skyrius

Konvencijos nuostatų pažeidimas

36 straipsnis

Šios Konvencijos nuostatų pažeidėjas baudžiamas tos šalies, kurioje padarytas pažeidimas, įstatymų nustatyta tvarka.

37 straipsnis

Jeigu neįmanoma nustatyti, kieno teritorijoje padarytas pažeidimas, teigiama, kad pažeidimas padarytas tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kurioje jis buvo užfiksuotas.

38 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis turi teisę iš bet kurio asmens, kuris rimtai pažeidė muitinės įstatymus ar kitas muitinės taisykles, susijusias su tarptautiniu krovinių gabenimu, laikinai arba visam laikui atimti teisę naudotis šia konvencija nustatytais teisėmis.

2. Apie atimtą teisę nedelsiant (per savaitę) pranešama tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje toks asmuo yra įsikūręs arba nuolat gyvena, muitinės tarnyboms. Taip pat pranešama garantinei asociacijai(-oms) šalies, kurioje padarytas pažeidimas.

39 straipsnis

Tais atvejais, kai TIR procedūros pripažįstamos:

1. Susitariančiosios Šalys nekreipia dėmesio į nežymius nukrypimus nuo nustatytų terminų ir maršrutų.
2. Taip pat ir tada, kai nustatoma, kad duomenys TIR knygelės krovinio manifeste neatitinka kelių transporto priemonės, autotraukinio arba konteinerio turinio, nelaikoma, kad TIR knygelės savininkas pažeidė šios konvencijos nuostatas, jeigu pateikiama įrodymų, įtikinančių kompetentingas tarnybas, kad tie skirtumai atsirado ne dėl klaidų, padarytų tyčia, arba ne dėl aplaidumo pakraunant ar išsiunčiant krovinį, arba pildant minėtąjį manifestą.

40 straipsnis

Išvykimo ir paskirties šalių muitinių tarnybos nelaiko TIR knygelės savininko kaltu dėl pastebėtų neatitikimų, jeigu tie neatitikimai susiję su muitinės procedūromis, atliktomis prieš arba po TIR procedūros, kuriose TIR knygelės savininkas nedalyvavo.

41 straipsnis

Jeigu pateikiama įrodymų, įtikinančių muitinės tarnybas, kad TIR knygelės manifeste nurodytos prekės nesugražinamai prarastos ar sunaikintos kelių transporto įvykio metu arba susiklosčius neišvengiamoms aplinkybėms, kad trūkumas natūraliai atsirado dėl toms prekėms būdingų savybių, tada įprastų muitų ir mokesčių mokėti nereikia.

42 straipsnis

Gavusios vienos Susitariančiosios Šalies paklausimą su išdėstytomis tam tikromis aplinkybėmis, Susitariančiųjų Šalių, susijusių su TIR procedūra, kompetentingos tarnybos pateikia tai šaliai visą turimą informaciją, būtiną ankstesnėms 29, 40 ir 41 straipsnių nuostatoms įgyvendinti.

42 bis straipsnis

Kompetentingos tarnybos, glaudžiai bendradarbiaudamos su asociacijomis, imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad TIR knygelės būtų teisingai naudojamos. Tuo tikslu jos gali taikyti atitinkamas nacionalines ir tarptautines kontrolės priemones. Jeigu kompetentingos tarnybos taiko nacionalines kontrolės priemones, apie tai turi būti nedelsiant pranešta TIR valdybai, kuri patikrina, ar tos priemonės atitinka TIR konvencijos nuostatas. Tarptautines kontrolės priemones priima Administracinis komitetas.

V skyrius

Aiškinamosios pastabos

43 straipsnis

III dalies 6 ir 7 prieduose pateikti paaiškinimai plačiau komentuoja kai kurias šios konvencijos ir jos priedų nuostatas. Juose pateiktos ir praktinės rekomendacijos.

VI skyrius KITOS nuostatos

44 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Šalis teikia suinteresuotoms garantinėms asociacijoms lengvatas šiais atvejais:

- a) pervedant valiutines sumas, kurias Susitariančiųjų Šalių kompetentingos tarnybos reikalauja sumokėti ir kurias Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos išieško pagal šios konvencijos 8 straipsnio nuostatų reikalavimus, ir
- b) pervedant valiutines sumas sumokėti už TIR knygių blankus, užsienio asociacijų, jų korespondentų arba tarptautinių organizacijų siunčiamus garantinėms asociacijoms.

45 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Šalis paskelbia išvykimo vietas, tarpinių ir paskirties muitinių, kurias ji paskiria TIR procedūroms vykdyti, sąrašą. Kaimyninės Susitariančiosios Šalys konsultuojasi dėl atitinkamų pasienio muitinių ir jų darbo valandų.

46 straipsnis

1. Muitinės pareigūnai, atlikdami šioje konvencijoje minimus formalumus, neturi teisės reikalauti mokesčių, išskyrus tuos atvejus, kai šie formalumai atliekami ne tuo laiku ir ne tose vietose, kurios numatytos jiems vykdyti.
2. Susitariančiosios Šalys stengiasi kiek galėdamos palengvinti greitai gendančių prekių muitinės procedūras.

47 straipsnis

1. Šios konvencijos nuostatos neprieštarauja nei nacionalinių įstatymų numatytiems apribojimams ir kontrolei, pagrįstiems įprasta visuomenės morale, saugumu, higiena bei sveikata, taip pat veterinarijos ir fitopatologijos reikalavimais, nei tais įstatymais numatytų mokesčių mokėjimui.
2. Šios konvencijos nuostatos netrukdo taikyti kitų nacionalinių arba tarptautinių nuostatų, reglamentuojančių krovinių gabenimą.

48 straipsnis

Ši konvencija Susitariančiosioms Šalims, sudarančioms muitų arba ekonominę sąjungą, netrukdo taikyti ypatingų taisyklių gabenant krovinius, kai jų išvykimo ir paskirties vieta yra šių šalių teritorijoje arba kai jų teritorija vykdomas tranzitas, jei tokios taisyklės neapriboja šioje konvencijoje numatytų lengvatų.

49 straipsnis

Šios konvencijos nuostatos netrukdo taikyti didesnių lengvatų, kurias Susitariančiosios Šalys, remdamosi vienašaliais nuostatais arba dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais, suteikia arba nori suteikti, tik tokios lengvatos neturi trukdyti taikyti šios Konvencijos nuostatas ir vykdyti TIR procedūras.

50 straipsnis

Jei pateikiamas atitinkamas prašymas, Susitariančiosios Šalys keičiasi būtina informacija šios konvencijos nuostatomis įdiegti, ypač duomenimis apie leidimą gabenti krovinius kelių transporto priemonėmis ir konteneriais bei apie jų konstrukcijų technines charakteristikas.

51 straipsnis

Šios konvencijos priedai yra neatskiriama konvencijos dalis.

VII skyrius

baigiamosios nuostatos

52 straipsnis

Pasirašymas, ratifikavimas, pritarimas, patvirtinimas ir prisijungimas

1. Visos valstybės, Jungtinių Tautų narės ar bet kokių kitų specializuotų agentūrų arba Tarptautinės atominės energetikos agentūros narės, arba Tarptautinio teismo dalyvės, taip pat bet kuri kita valstybė, pakviesta JT Generalinės Asamblėjos, gali tapti šios konvencijos Susitariančiąja Šalimi, jeigu:

- a) pasirašo ją be išlygų ratifikuoti, pritarti arba patvirtinti;
- b) atiduoda saugoti ratifikavimo, pritarimo arba patvirtinimo dokumentus po to, kai pasirašo ją su išlyga ratifikuoti, pritarti arba patvirtinti;
- c) atiduoda saugoti prisijungimo dokumentus.

2. Valstybės, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, šią konvenciją pasirašo JT būstinėje Ženevoje nuo 1976 m. sausio 1 d. iki 1976 m. gruodžio 1 d. Vėliau gali prie jos prisijungti.

3. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis muitų arba ekonominės sąjungos taip pat gali kartu su jų valstybėmis narėmis tapti šios konvencijos Susitariančiosiomis Šalimis arba bet kuriuo metu vėliau, kai jų valstybės narės taps šios konvencijos Susitariančiosiomis Šalimis. Šios sąjungos nebalsuoja.

4. Ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentai atiduodami saugoti JT Generaliniam sekretoriui.

53 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Ši konvencija įsigalioja po šešių mėnesių nuo tos dienos, kai penkios 52 straipsnio 1 dalyje minimos valstybės pasirašo ją be išlygų ratifikuoti, pritarti ar patvirtinti arba atiduoda saugoti ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus.

2. Kai penkios valstybės, minimos 52 straipsnio 1 dalyje, pasirašo ją be išlygų ratifikuoti, pritarti ar patvirtinti arba atiduoda saugoti savo ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, ši konvencija visoms naujoms Susitariančiosioms Šalims įsigalioja po šešių mėnesių nuo tos dienos, kai jos atidavė saugoti savo ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus.

3. Bet kuris ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentas, atiduotas saugoti po šios konvencijos pataisos įsigaliojimo, yra susijęs su šios konvencijos pakeistu tekstu.

4. Bet kuris dokumentas, atiduotas saugoti po pataisos priėmimo, bet iki jos įsigaliojimo, siejamas su pakeistu konvencijos tekstu nuo šios pataisos įsigaliojimo dienos.

54 straipsnis

Denonsavimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis, pateikusi pranešimą JT Generaliniam sekretoriui, gali denonsuoti šią konvenciją.
2. Denonsavimas įsigalioja po penkiolikos mėnesių nuo tos dienos, kai Generalinis sekretorius gavo tokį pranešimą.
3. Denonsavimas nesustabdo TIR knygelių galiojimo, jei jos buvo pateiktos išvykimo muitinei iki denonsavimo įsigaliojimo dienos, taip pat neturi įtakos garantinių asociacijų garantijai, reikalingai pagal šios konvencijos reikalavimus.

55 straipsnis

Konvencijos galiojimo nutraukimas

Jei per 12 mėnesių nuo šios konvencijos įsigaliojimo valstybių, kurios yra Susitariančiosios Šalys, pasidaro mažiau nei penkios, tai, pasibaigus šiam 12 mėnesių laikotarpiui, konvencija netenka galios.

56 straipsnis

1959 m. TIR konvencijos galiojimo nutraukimas

1. Nuo šios konvencijos įsigaliojimo dienos netenka galios 1959 m. TIR konvencija, o Susitariančiųjų Šalių santykiai grindžiami šia konvencija.
2. Tinkamumo liudijimus, išduotus kelių transporto priemonėms ir konteineriams pagal 1959 m. TIR konvenciją, šios konvencijos Susitariančiosios Šalys pripažįsta galiojančiais arba pratęsia jų galiojimą gabenti krovinius su muitinės plombomis, jei tokios transporto priemonės ir konteineriai ir toliau atitinka reikalavimus, kuriais remiantis jie buvo pripažinti esą tinkami.

57 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Bet koks ginčas tarp dviejų ar daugiau Susitariančiųjų Šalių dėl šios konvencijos aiškinimo arba taikymo ginčo šalių turi būti kiek įmanoma išspręstas derybomis arba kitomis priemonėmis.
2. Bet koks ginčas tarp dviejų ar daugiau Susitariančiųjų Šalių dėl šios konvencijos aiškinimo arba taikymo, jei jo negalima išspręsti šio straipsnio 1 dalyje nurodytais būdais, vienos Susitariančiųjų Šalių prašymu perduodamas arbitražui. Teismas sudaromas tokios sudėties: kiekviena ginčo šalis skiria arbitrą, o visos skiria trečiąjį arbitrą kaip arbitražo pirmininką. Jei, gavusi pareiškimą, viena ginčo šalis per tris mėnesius nepaskiria arbitro arba arbitrai neišrenka pirmininko, bet kuri šalis gali kreiptis į JT Generalinį sekretorių prašydama paskirti arbitrą arba arbitražo pirmininką.
3. Arbitražo, sudaryto pagal straipsnio 2 dalies nuostatas, sprendimas ginčo šalims yra privalomas.
4. Arbitražas pats nustato savo darbo tvarką.
5. Arbitražo sprendimai priimami balsų dauguma.
6. Visus nesutarimus, galinčius kilti tarp ginčo šalių dėl arbitrų sprendimo aiškinimo ir vykdymo, bet kuri šalis gali perduoti peržiūrėti arbitrų teismui, kuris paskelbė šį sprendimą.

58 straipsnis
Išlygos

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama, ratifikuodama arba prisijungdama prie šios konvencijos, gali pareikšti, kad neįsipareigoja taikyti konvencijos 57 straipsnio 2-6 dalių. Kitos Susitariančiosios Šalys taip pat netaikys šių dalių Susitariančiajai Šaliai, padariusiai tokią išlygą.
2. Kiekviena Susitariančioji Šalis, padariusi išlygą pagal šio straipsnio 1 dalį, gali bet kuriuo metu atšaukti ją pranešdama apie tai JT Generaliniam sekretoriui.
3. Šiai konvencijai negali būti taikomos jokios kitos išlygos, išskyrus tas, kurios numatytos šio straipsnio 1 dalyje.

58 bis straipsnis
Administracinis komitetas

Į Administracinį komitetą įeina visos Susitariančiosios Šalys. Jo sudėtis, funkcijos ir darbo tvarka išdėstyta 8 priede.

58 ter straipsnis
TIR valdyba

Administracinis komitetas įsteigia TIR valdybą, kuri savo vardu vykdo pavedimus vadovaudamasi TIR konvencija arba Administracinio komiteto įpareigota. Šios tarybos sudėtis, funkcijos ir darbo tvarka išdėstyta 8 priede.

59 straipsnis
Šios konvencijos pakeitimo tvarka

1. Ši konvencija ir jos priedai gali būti pakeičiami Susitariančiosios Šalies siūlymu šiame straipsnyje numatyta tvarka.
2. Kiekvieną pasiūlytą konvencijos pakeitimą pagal procedūros taisykles, pateiktas 8 priede, peržiūri Administracinis komitetas, susidedantis iš visų Susitariančiųjų Šalių. Kiekvieną Administracinio komiteto posėdyje peržiūrėtą ar parengtą pataisą, jeigu jai pritaria du trečdaliai dalyvavusių ir balsavusių narių, JT Generalinis sekretorius siunčia Susitariančiosioms Šalims priimti.
3. Kiekvienas pakeitimas, išskyrus 60 straipsnyje numatytus atvejus, pateiktas remiantis ankstesne dalimi, visoms Susitariančiosioms Šalims įsigalioja po trijų mėnesių, pasibaigus dvylikos mėnesių terminui nuo pakeitimo pateikimo dienos, jei per tą laiką JT Generalinis sekretorius negavo dėl siūlomo pakeitimo jokių kokios nors valstybės - Susitariančiosios Šalies - prieštaravimų.
4. Jeigu siūlomam pakeitimui prieštaraujama, kaip numatyta šio straipsnio 3 dalyje, pakeitimas yra nepriimtas ir neįsigalioja.

60 straipsnis
Speciali 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 priedų pakeitimo tvarka

1. Kiekvienas teikiamas 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 priedų pakeitimas, peržiūrėtas pagal 59 straipsnio 1 ir 2 dalis, įsigalioja per tokį laiką, kokį nustatė Administracinis komitetas jo priėmimo metu, jeigu iki ankstesnio termino, nustatyto Administracinio komiteto, viena penktoji arba penkios valstybės - Susitariančiosios Šalys (beje, turimas galvoje mažesnis iš dviejų minėtų skaičių) nepraneša JT Generaliniam sekretoriui, kad prieštarauja

dėl pakeitimo. Terminus, nurodytus šioje dalyje, Administracinis komitetas tvirtina dviejų trečdalių dalyvavusių ir balsavusių narių balsų dauguma.

2. Pagal 1 dalį priimtas pakeitimas įsigalioja visoms Susitariančiosioms Šalims vietoj visų ankstesnių nuostatų, su kuriomis susijęs šis pakeitimas.

61 straipsnis

Prašymai, pranešimai ir prieštaravimai

JT Generalinis sekretorius informuoja visas Susitariančiąsias Šalis ir valstybes, minėtas šios konvencijos 52 straipsnio 1 dalyje, apie visus prašymus, pranešimus ir prieštaravimus, pateiktus pagal 59 ir 60 straipsnius, ir kiekvieno pakeitimo įsigaliojimo dieną.

62 straipsnis

Konferencija, skirta šiai konvencijai peržiūrėti

1. Kiekviena valstybė - Susitariančioji šalis, - pranešusi JT Generaliniam sekretoriui, gali prašyti sušaukti konferenciją šiai konvencijai peržiūrėti.

2. Konferenciją, skirtą šiai konvencijai peržiūrėti, į kurią kviečiamos visos Susitariančiosios Šalys ir visos 52 straipsnio 1 dalyje minimos valstybės, sušaukia JT Generalinis sekretorius, jeigu per šešis mėnesius nuo pranešimo dienos ne mažiau kaip ketvirtadalis valstybių - Susitariančiųjų Šalių - praneša jam, kad sutinka su šiuo prašymu.

3. Konferenciją, skirtą šiai konvencijai peržiūrėti, į kurią kviečiamos visos Susitariančiosios Šalys ir visos valstybės, minimos 52 straipsnio 1 dalyje, JT Generalinis sekretorius šaukia ir gavęs Administracinio komiteto prašymą. Administracinio komiteto dalyvavusių ir balsavusių narių dauguma nusprendžia, ar tokį prašymą Generaliniam sekretoriui pateikti, ar ne.

4. Jeigu pagal šio straipsnio 1 arba 3 dalį nutariama konferenciją sušaukti, JT Generalinis sekretorius informuoja visas Susitariančiąsias Šalis ir prašo jų per tris mėnesius pateikti pasiūlymus, kurie būtų aptarti konferencijos metu. Ne mažiau kaip prieš tris mėnesius iki konferencijos Generalinis sekretorius praneša visoms Susitariančiosioms Šalims numatomą darbotvarkę bei svarstytinus klausimus.

63 straipsnis

Pranešimai

Be pranešimų ir informacijos, numatytų 61 ir 62 straipsniuose, JT Generalinis sekretorius visas 52 straipsnyje minėtas valstybes informuoja:

- a) apie pasirašytus, ratifikuotus, priimtus, patvirtintus ir prisijungimo dokumentus, numatytus 52 straipsnyje;
- b) apie šios konvencijos įsigaliojimo laiką, numatytą 53 straipsnyje;
- c) apie denonsavimą, numatytą 54 straipsnyje;
- d) apie šios konvencijos galiojimo nutraukimą, numatytą 55 straipsnyje;
- e) apie išlygas, numatytas 58 straipsnyje.

64 straipsnis

Autentiškas tekstas

Po 1976 m. gruodžio 31 d. šios konvencijos teksto originalas atiduodamas saugoti JT Generaliniam sekretoriui, kuris patvirtintus egzempliorius išsiunčia kiekvienai Susitariančiajai Šaliai ir kiekvienai 52 straipsnio 1 dalyje minimai valstybei, kuri nėra Susitariančioji Šalis.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią konvenciją.

Sudaryta Ženevoje tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt penktų metų lapkričio keturioliką dieną vienas egzempliorius anglų, prancūzų ir rusų kalbomis, visi tekstai turi vienodą teisinę galią.

1975 m. tir konvencijos priedai
(Išskaitant paaiškinimus ir komentarus)

1 priedas
TIR knygelės PAVYZDYS

1 VARIANTAS

1. TIR knygelė spausdinama prancūzų kalba, išskyrus pirmą viršelio puslapį, jame duomenys spausdinami ir anglų kalba; "TIR knygelės naudojimo taisyklės" išspausdintos anglų kalba trečiame viršelio puslapyje.

Protokolo kitoje pusėje gali būti spausdinama ne tik prancūzų, bet ir kita kalba.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.18, įsigaliojo 1995 m. rugpjūčio 1 d.)

2. TIR knygelės, naudojamos gabenant su regioninėmis garantijomis pagal TIR procedūrą, gali būti spausdinamos bet kuria kita oficialia JT kalba, išskyrus pirmą viršelio puslapį, jame skilčių pavadinimai turi būti įrašyti anglų arba prancūzų kalbomis. "TIR knygelės naudojimo taisyklės" spausdinamos antrame viršelio puslapyje bet kuria oficialia JT kalba, o trečiame viršelio puslapyje taip pat ir anglų arba prancūzų kalba.

2 VARIANTAS

3. Gabenant alkoholinius gėrimus ir tabako gaminius, už kuriuos iš garantinės asociacijos gali būti išieškoti daug didesni mokesčiai, kaip numatyta 6 priedo 0.8.3 aiškinamojoje pastaboje, muitinės tarnybos turi reikalauti pateikti TIR knygeles, kurių viršeliuose ir visuose atplėšiamuose lapuose būtų aiškiai matyti užrašas "TOBACCO/ALCOHOL ir TABAC/ALCOOL". Be to, šiose knygelėse turi būti išsami informacija (bent jau anglų ir prancūzų kalbomis) apie tabako gaminių ir alkoholinių gėrimų sąrašus, kuriems taikoma garantija, nurodyta atskirame lape, įsegtame knygelėje po viršelio antro puslapio.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.17, įsigaliojo 1994 m. spalio 1 d.)

2 priedas
techninĖS sąlygos IR TAISYKLĖS, TAIKOMOS TRANSPORTO priemonėms, tarptautiniais maršrutais gabenaNČIOMS krovinius su muitinės plombomis ir spaudais

1 straipsnis
Bendrieji principai

Tarptautiniais maršrutais gabenti krovinius su muitinės plombomis ir spaudais galima tik tokiomis transporto priemonėmis, kurių krovinių skyriai sukonstruoti ir įrengti taip, kad:

- iš užplombuotos transporto priemonės dalies nebūtų galima krovinių išimti arba į ją pakrauti nepaliekant matomų įsilaužimo ar muitinės plombų ir spaudų pažeidimo žymių;
- muitinės plombas ir spaudus galima būtų uždėti paprastai ir patikimai;
- jose nebūtų slaptaviečių kroviniams slėpti;
- kad visas ertmės, kuriose galima patalpinti krovinį, galėtų lengvai apžiūrėti muitinės pareigūnai.

2 straipsnis

Kėbulo konstrukcija

1. Siekiant laikytis šių taisyklių 1 straipsnio reikalavimų:

a) krovinių skyriaus sudedamosios dalys (sienelės, grindys, durys, stogas, statramsčiai, skersiniai elementai ir t.t.) turi būti sujungtos tokiais įtaisais, kurių nebūtų galima iš išorės nuimti ir vėl sumontuoti nepaliekant matomų žymių, arba taip sukonstruotos, kad nebūtų galima konstrukcijos keisti nepaliekant matomų žymių. Sienelės, grindys, durys ir stogas, pagaminti iš skirtingų elementų, turi atitikti tuos pačius reikalavimus ir būti gana atsparūs;

b) durys ir kiti uždarymo mechanizmai (uždaromieji kranai, landų dangteliai, jungiamosios movos ir t.t.) turi būti su įtaisais, ant kurių gali būti uždėtos muitinės plombos ir spaudai. Įtaisai turi būti tokie, kad būtų neįmanoma jų iš išorės nuimti ir vėl uždėti nepaliekant matomų žymių. Durys ir užrakinimo mechanizmai negali būti atidaromi nepažeidžiant muitinės plombų ir spaudų. Jie turi būti tinkamai apsaugoti. Leidžiama įrengti atidaromuosius stogus;

c) vėdinimo ir kanalizacijos angos turi būti sutvirtintos įrenginiais, kurie neleistų patekti į transporto priemonės krovinių skyriaus vidų. Jie turi būti taip sukonstruoti, kad nebūtų galima jų iš išorės nuimti ir atgal įstatyti nepaliekant matomų žymių.

2. Nepaisant 1 straipsnio c punkto nuostatų, kai kuriose krovinių skyriaus sudedamosiose dalyse praktiniais sumetimais gali būti tuščių ertmių (pvz., tarp dvigubos sienelės dalių). Kad tokių ertmių nebūtų galima panaudoti kroviniams slėpti, būtina:

i) kai vidinis apmušalas krovinių skyrių dengia per visą jo aukštį nuo grindų iki lubų arba kai tarpas tarp tento ir išorinės sienelės visiškai uždengtas, vidinį tentą tvirtinti taip, kad jo negalima būtų nuimti ir vėl uždėti nepaliekant matomų žymių;

ii) kai tentas krovinių skyriaus nedengia per visą jo aukštį ir ertmė tarp apmušalo ir išorinės sienelės uždengta

nevisiškai, taip pat visais kitais atvejais, kai krovinių skyriaus konstrukcijoje yra tuščiavidurių ertmių, tokių ertmių skaičių sumažinti iki minimumo ir užtikrinti, kad jas lengvai galėtų patikrinti muitinės pareigūnai.

3. Įrengti langus leidžiama, jeigu jie pagaminti iš gana stiprių medžiagų, negali būti iš išorės išimami ir vėl įdedami nepaliekant matomų žymių. Įstatyti stiklus galima, tačiau jeigu vietoj triplekso naudojamas kitas stiklas, langus reikia sutvirtinti metalinėmis grotelėmis, kurių nebūtų galima iš išorės išimti; grotelių akutės neturi būti didesnės kaip 10 mm.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.7, įsigaliojo 1986 m. rugpjūčio 1 d.)

4. Grindyse įtaisyti angas techniniais tikslais (tepimui, smėlio dėžių priežiūrai, papildymui) leidžiama tik tada, jeigu jos turi dangčius, įstatytus taip, kad pasiekti krovinių skyriaus iš išorės būtų neįmanoma.

3 straipsnis

Dengtos transporto priemonės

1. Šių taisyklių 1 ir 2 straipsnių nuostatos, kur jos yra taikytinos, taikomos tentu dengtomis transporto priemonėms. Be to, šios transporto priemonės turi atitikti šio straipsnio nuostatas.

2. Tentas gaminamas iš tvirto storo brezento arba iš netąsaus, gana stipraus, plastmasė arba guma padengto audinio. Jis turi būti taip pasiūtas, kad, užsandarinus jį užrakinimo įtaisu, būtų neįmanoma pasiekti krovinių skyriaus nepaliekant matomų žymių.

3. Jei tentas siuvamas iš kelių gabalų, šių gabalų kraštai įlankstomi vienas į kitą ir susiuvami dviem siūlėmis ne mažesniu kaip 15 mm tarpu tarp jų. Siūlės turi būti tokios, kaip parodyta šių taisyklių 1 pav.*; tačiau jeigu kai kuriose brezento vietose (pvz.: atmetamuosiuose kraštuose ir sutvirtintuose kampuose) neįmanoma gabalų sujungti, kaip nurodyta, pakanka užlenkti viršutinės tento dalies kraštą ir susiūti gabalus taip, kaip parodyta šių taisyklių 2 arba 2 a pavyzdžiuose. Viena siūlė turi būti matoma tik iš vidaus, o siūlai turi skirtis

nuo tento spalvos. Kitai siūlei naudojami jau kitos spalvos siūlai. Visos siūlės turi būti susiūtos siuvamąja mašina.

4. Jeigu tentas gaminamas iš kelių plastmase padengto audinio gabalų, juos sujungti galima sulituojant, kaip parodyta šių taisyklių priedo 3 piešinyje. Atskirų gabalų kraštai turi mažiausiai 15 mm dengti vienas kitą, ir per visą tą plotį juos reikia sulituoti. Išorinį sujungimo kraštą turi dengti ne siauresnė kaip 7 mm pločio plastmasinė juosta, tvirtinama taip pat prilituojant. Abi juostos pusės turi būti su aiškiu, vienodu, ne siauresniu kaip 3 mm pločio įspaustu reljefu. Gabalai lituojami taip, kad jų nebūtų galima išardyti ir vėl sujungti nepalikus matomų žymių.

5. Tentas taisomas, kaip parodyta šių taisyklių priedo 4 piešinyje, kraštai įlankstomi vienas į kitą ir susiuvami dviem aiškiai matomomis siūlėmis su ne mažesniu kaip 15 mm tarpu tarp jų; iš vidaus matomo siūlo spalva turi skirtis nuo išorėje matomo siūlo ir paties tento spalvos; visos siūlės susiuvamos siuvamąja mašina. Jeigu tento kraštai taisomi į suplyšusią vietą dedant lopa, gali būti taip pat siuvama, kaip parodyta šio straipsnio 3 dalies 1 piešinyje. Tentas iš plastmase padengto audinio gali būti taisomas šio straipsnio 4 dalyje aprašytu būdu, tik šiuo atveju juosta lituojama iš abiejų pusių, o lopas dedamas iš vidaus.

6. Tentas prie transporto priemonės tvirtinamas tiksliai laikantis šių taisyklių 1 straipsnio a) ir b) punktuose nuorodų. Numatyti tokie tento tvirtinimo būdai:

a) Tentas gali būti tvirtinamas:

- i) metaliniais žiedais, pritvirtintais prie transporto priemonės,
- ii) kilpomis, įleistomis į tento kraštą,
- iii) virve arba trosu, pervertais per tento žiedus ir matomais iš išorės.

Tentas turi dengti kietąjį transporto priemonės kraštą mažiausiai 250 mm nuo tvirtinimo žiedų centro, išskyrus tuos atvejus, kai pati transporto priemonės konstrukcija apsaugo krovinių skyrių nuo galimybės į jį patekti.

b) Kai reikia tento kraštus aklinau pritvirtinti prie transporto priemonės, sujungimas turi būti ištisinis ir vietomis dar sukabintas tvirtomis detalėmis.

c) Kai naudojamas uždaras tento pritvirtinimo mechanizmas, jis turi tvirtai prispausti tentą prie išorinės krovinių skyriaus dalies (žr. 6 pav.).

(ECE/TRANS/17/Pakeit.7, įsigaliojo 1986 m. rugpjūčio 1 d.)

7. Tentą laiko atitinkamos konstrukcijos (stovai, šonai, arkos, skersiniai ir t.t.).

8. Tarpai tarp žiedų ir tarpai tarp kilpų neturi būti didesni kaip 200 mm. Didesni (bet ne didesni kaip 300 mm nuo bet kurios stovo pusės) jie gali būti tada, kai transporto priemonės ir tento konstrukcija apsaugo krovinių skyrių nuo galimybės į jį patekti. Kilpos turi būti standžios.

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 1, įsigaliojo 1979 m. rugpjūčio 1 d.)

9. Naudojamos šios tvirtinimo priemonės:

- a) ne plonesnis kaip 3 mm skersmens plieno lynas;
- b) ne plonesnė kaip 8 mm skersmens kanapių pluošto ar sizalio virvė, įvilktą į permatomą netampų plastmasinį apvaskalą.

Lynas gali būti įvilktas į standų permatomą netampų plastmasinį apvaskalą.

Jeigu tentas turi būti tvirtinamas rėmo konstrukcijos, atitinkančios šio straipsnio 6 dalies a) punkto reikalavimus, tvirtinimui gali būti naudojamas diržas (tokios konstrukcijos pavyzdys pateiktas šio priedo 7 pav.). Pats diržas turi atitikti šio straipsnio 11 dalies a) punkto iii) papunktyje numatytus medžiagos, dydžio ir formos reikalavimus.

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 11, įsigaliojo 1989 m. rugpjūčio 1 d.)

(ECE/TRANS/17/Pakeit.17, įsigaliojo 1995 m. rugpjūčio 1 d.)

10. Ir lynas, ir virvė turi būti vientisi su metaliniais antgaliais abiejuose galuose. Kiekviename metaliniame antgalyje yra tuščiavidurė kniedė, įspausta skersai lyno ar virvės, kad per ją būtų galima perverti virvutę ar

juostą muitinės spaudams ir plomboms. Lynas ar virvė turi būti matomi iš abiejų tuščiavidurės kniedės pusių, kad būtų galima įsitikinti, jog jie tikrai vientisi (žr. šio priedo 5 pav.).

11. Kur tente yra įtaisytos angos kroviniams sukrauti ir iškrauti, abu tento kraštai turi būti sujungiami.

Sujungiama taip:

a) Abu tento kraštai turi atitinkamai dengti vienas kitą. Jie tvirtinami:

i) atmetamuoju kraštu, prisiūtu arba privirintu, kaip nurodyta šio straipsnio 3 ir 4 dalyse;

ii) žiedais ir kilpomis, kaip reikalauja šio straipsnio 8 dalies sąlygos; žiedai turi būti metaliniai;

iii) ne siauresniu kaip 20 mm ir ne plonesniu kaip 3 mm diržu, pagamintu iš vientiso netampios medžiagos gabalo; diržas turi būti toks, kuris perveriamas per žiedus ir sujungia abu brezento kraštus bei atmetamąjį kraštą;

diržas tvirtinamas iš vidinės brezento pusės, jame turi būti:

kilpa lynui ar virvei, nurodytiems šio straipsnio 9 dalyje, perverti; arba

kilpa, kuri virve arba lynu, nurodytais šio straipsnio 9 dalyje, tvirtinama prie metalinio žiedo, minėto šio straipsnio 6 dalyje.

Atmetamasis kraštas nebūtinai, jeigu yra specialus įtaisas, pavyzdžiui, apsauginė pertvara, apsauganti krovinių skyrių nuo galimybės patekti į jį nepaliekant matomų žymių.

b) Speciali tento kraštų sandarinimo sistema užtikrina, kad, uždarius ir užplombavus krovinių skyrių, brezento kraštai būtų sandariai prigludę. Sandarinimo sistemoje yra skylė, per kurią perkiriamas šio straipsnio 6 punkte nurodytas metalinis žiedas, tvirtinamas lynu arba virve, nurodytais šio straipsnio 9 dalyje. Toks mechanizmas parodytas šio priedo 8 pav.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.14, įsigaliojo 1992 m. rugpjūčio 1 d.)

3 priedas

Kelių transporto priemonių, atitinkančių 2 priede pateiktus techninius reikalavimus, numatytą taisyklėse, tinkamumo nustatymo TVARKA

bendrosios nuostatos

1. Kelių transporto priemonės gali būti pripažintos tinkamos kroviniams gabenti pagal vieną iš šių procedūrų:

a) individualiai arba

b) pagal konstrukcijos tipą (kelių transporto priemonių serija).

2. Kiekvienai transporto priemonei, tinkančiai kroviniams gabenti, išduodamas tinkamumo liudijimas, kurio pavyzdys pateiktas 4 priede. Šis liudijimas turi būti išspausdintas jį išdavusios šalies kalba ir prancūzų arba anglų kalba. Kai kada kompetentingos institucijos, išdavusios liudijimą, prie jo prideda ir pačių patvirtintas nuotraukas arba piešinius. Tada liudijimo 6 skiltyje nurodomas pridedamų dokumentų kiekis.

3. Liudijimas turi būti kelių transporto priemonėje.

4. Kelių transporto priemonės kas dvejus metus turi būti pristatomos jas įregistravusioms kompetentingoms institucijoms patikrinti ir prireikus liudijimai turi būti atnaujinami; jei transporto priemonė neregistruota, ji turi būti pristatyta tos valstybės kompetentingų institucijų apžiūrai, kurioje gyvena jos savininkas arba naudotojas.

5. Jei kelių transporto priemonė neatitinka techninių reikalavimų, numatytų pagal tinkamumo nustatymo procedūrą, norint ją vėl naudoti kroviniams gabenti su TIR knygele, transporto priemonė turi būti sutvarkyta taip, kad atitiktų visus techninius reikalavimus.

6. Jei pasikeitė kelių transporto priemonės pagrindinės charakteristikos, ankstesnysis liudijimas nebegalioja, o transporto priemonė, norint ją vėl naudoti kroviniams gabenti su TIR knygele, turi būti pristatyta kompetentingoms institucijoms, kad jos išduotų naują transporto priemonės tinkamumo liudijimą.

7. Kompetentingos institucijos tos šalies, kur transporto priemonė įregistruota, o jeigu registruoti nereikia, tai kompetentingos institucijos tos šalies, kurioje gyvena transporto priemonės savininkas arba naudotojas, tam tikru atveju gali atimti, atnaujinti arba išduoti naują tinkamumo liudijimą, jei susiklosto aplinkybės, nurodytos konvencijos 14 straipsnyje ir šio priedo 4, 5 ir 6 dalyse.

individuali tinkamumo nustatymo TVARKA

8. Paraišką individualiai nustatyti tinkamumą kompetentingoms institucijoms pateikia savininkas, transporto priemonę naudojantis asmuo arba vieno ar kito atstovas. Kompetentingos institucijos, vadovaudamosi bendrosiomis taisyklėmis, numatytomis 1-7 dalyse, patikrina transporto priemonę, įsitikina, ar ji atitinka technines sąlygas, nurodytas 2 priede, ir tik tada išduoda tinkamumo liudijimą, atitinkantį 4 priede pateiktą pavyzdį.

tinkamumo Nustatymo pagal konstrukcijos tipą
(kelių transporto priemonių seriją) TVARKA

9. Jeigu tos pačios konstrukcijos kelių transporto priemonės gaminamos serijiniu būdu, gamykla gamintoja gali kreiptis į šalies, kurioje transporto priemonės gaminamos, kompetentingas institucijas tinkamumui pagal konstrukcijos tipą nustatyti.

10. Gamykla gamintoja savo paraiškoje nurodo transporto priemonės, kaip paraiškos objekto, skiriamuosius skaičius ir raides, pagal kuriuos atskiriamas transporto priemonės tipas.

11. Prie tokios paraiškos pridedami brėžiniai ir tinkamumui nustatyti pristatomo transporto priemonės tipo išsamus aprašymas.

12. Gamykla gamintoja raštu įsipareigoja:

a) kompetentingoms institucijoms parodyti tas atitinkamo tipo transporto priemones, kurias jos norės apžiūrėti;

b) kompetentingoms institucijoms leisti apžiūrėti kitas šios konstrukcijos transporto priemones bet kuriame serijinės gamybos etape;

c) informuoti kompetentingas institucijas apie visus, net ir smulkausios pakeitimus brėžiniuose arba konstrukcijų aprašymuose dar prieš įdiegiant juos į gamybą;

d) kelių transporto priemones matomoje vietoje pažymėti konstrukcijos tipo skiriamaisiais skaičiais arba raidėmis, taip pat šių transporto priemonių serijiniu eilės numeriu (gamykliniu numeriu);

e) tvarkyti transporto priemonių, pagamintų pagal atitinkamo tipo tinkamumo reikalavimus, apskaitą.

13. Prireikus kompetentingos institucijos nurodo numatytos konstrukcijos pakeitimus, kuriuos reikia padaryti, kad transporto priemonė būtų tinkama kroviniams gabenti.

14. Nė viena transporto priemonė pagal konstrukcijos tipą negali būti pripažinta tinkama, kol kompetentingos institucijos, apžiūrėjusios vieną ar keletą tokių transporto priemonių, nenusprendžia, kad jos atitinka 2 priede numatytas technines sąlygas.

15. Kompetentingos institucijos raštu praneša gamyklai gamintojai apie savo sprendimą dėl transporto priemonės konstrukcijos tinkamumo. Šiame sprendime turi būti nurodyta data, numeris ir tikslus tarnybos, priėmusios sprendimą, pavadinimas.

16. Kompetentingos institucijos imasi visų priemonių užtikrinti, kad būtų tinkamai išduodami jų patvirtinti tinkamumo liudijimai kiekvienai transporto priemonei, pagamintai pagal konstrukcijos tipą, pripažintą tinkamu.

17. Prieš naudojant transporto priemonę kroviniams gabenti su TIR knygele, tinkamumo liudijimo savininkas jame įrašo (jei būtina):

- transporto priemonei suteiktą registracijos numerį (1 skiltis) arba

- jeigu transporto priemonės registruoti nereikia, savo pavardę ir tarnybinį adresą (8 skiltis).

18. Jeigu transporto priemonė, pripažinta tinkama pagal konstrukcijos tipą, eksportuojama į kitą valstybę, kuri yra šios konvencijos Susitariančioji Šalis, ją įvežant papildomos tinkamumo nustatymo procedūros nereikia.

tinkamumo liudijimo TVIRTINIMO TVARKA

19. Jei transporto priemonėje, pripažintoje tinkama gabenti krovinį su TIR knygele, randama rimtų gedimų, Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos, prieš tai pritaikiusios visas būtinas kontrolės priemones, gali uždrausti toliau gabenti krovinį su TIR knygele arba leisti tęsti kelionę savo teritorija. O toji transporto priemonė turi būti kuo skubiau sutvarkyta, bent jau iki kito karto, kai reikės gabenti krovinius su TIR knygele.

20. Kiekvienu atveju muitinės institucijos daro atitinkamą įrašą transporto priemonės tinkamumo liudijimo 10 skiltyje. Kai transporto priemonė suremontuojama ir jau atitinka tinkamumo sąlygas, ji turi būti parodyta Susitariančiosios Šalies kompetentingoms institucijoms, ir jos liudijimo galiojimą atnaujina 11 skiltyje įrašu, anuluojančiu ankstesnius įrašus. Jokia transporto priemonė, kurios liudijimo 10 skiltyje yra atitinkamas įrašas, negali būti naudojama kroviniams gabenti su TIR knygele, kol nebus suremontuota ir nebus anuliuoti visi 10 skiltyje padaryti įrašai.

21. Kiekvienas įrašas liudijime turi būti patvirtintas muitinės tarnybų, nurodant įrašymo datą.

22. Jeigu transporto priemonėje randama gedimų, kurie, muitinės pareigūnų nuomone, nėra svarbūs ir nesudaro prielaidų gabenti kontrabandą, gali būti leista toliau gabenti krovinius su TIR knygele. Apie šiuos gedimus informuojamas liudijimo savininkas, ir jis privalo per tam tikrą laiką suremontuoti savo transporto priemonę.

4 priedas

transporto priemonės tinkamumo liudijimo pavyzdys

5 priedas

tir lentelė

1. Lentelės matmenys turi būti: 250 mm x 400 mm.

2. TIR užrašas lotyniškais didžiosiomis raidėmis turi būti 200 mm aukščio, o raidžių linijos ne siauresnės kaip 20 mm pločio. Raidės turi būti baltos spalvos mėlyname fone.

6 priedas

AIŠKINAMOSIOS PASTABOS

Įžanga

i) Pagal šios konvencijos 43 straipsnį aiškinamosios pastabos plačiau išdėsto daugelį konvencijos ir jos priedų nuostatų. Taip pat apibūdina kai kuriuos rekomenduojamus praktinius būdus.

ii) Aiškinamosios pastabos nekeičia šios konvencijos ar jos priedų nuostatų, o tik patikslina jų turinį, prasmę ir taikymo sritį.

iii) Dėl šios konvencijos 12 straipsnio ir 2 priedo nuostatų apie kelių transporto priemonių tinkamumą gabenti krovinius su muitinės plombomis ir spaudais aiškinamosiose pastabose yra numatyti tam tikri struktūriniai ypatumai, kuriuos Susitariančiosios Šalys pripažįsta atitinkančiais šias nuostatas. Tam tikrais atvejais aiškinamosiose pastabose gali būti nurodyta, kokie struktūriniai ypatumai neatitinka šių nuostatų.

iv) Aiškinamosios pastabos suteikia galimybę taikyti šios konvencijos nuostatas ir jų priedus atsižvelgiant į technikos pažangą ir ekonomikos reikalavimus.

7 priedas

susijęs su konteinerių tinkamumo nustatymu

I dalis

techninių sąlygų, taikomų konteineriams, kuriais galima gabenti krovinius tarptautiniais maršrutais su muitinės spaudais ir plombomis, taisyklės

1 straipsnis

Pagrindiniai principai

Tarptautiniais maršrutais gabenti krovinius su muitinės spaudais ir plombomis leidžiama tik šitaip sukonstruotais ir įrengtais konteineriais:

- a) kad nebūtų galima iš užplombuotos konteinerio dalies išimti ar į ją sukrauti krovinių nepaliekant matomų įsilaužimo ar muitinės spaudų ir plombų pažeidimo žymių;
- b) kad muitinės spaudus ir plombas būtų galima uždėti nesudėtingu ir patikimu būdu;
- c) kad juose nebūtų slaptaviečių kroviniams slėpti;
- d) kad visas vietas, kuriose gali būti sukrauti kroviniai, muitinės pareigūnai galėtų lengvai patikrinti.

2 straipsnis

Konteinerių konstrukcija

1. Pagal šių taisyklių 1 straipsnio reikalavimus:

- a) konteinerio sudedamosios dalys (sienelės, dugnas, durys, stogas, atramos, rėmai, skersinės sijos ir t.t.) turi būti sujungiamos tokiais įtaisais, kad jų nebūtų galima iš išorės nuimti ir vėl įstatyti nepaliekant matomų žymių; arba sujungtos taip, kad nebūtų galima pakeisti konstrukcijos nepaliekant matomų žymių. Iš skirtingų medžiagų pagamintos sienelės, dugnas, durys ir stogas turi atitikti tuos pačius reikalavimus ir būti gana tvirtos;
- b) durys ir kitos užrakinimo sistemos (įskaitant užsukamus čiaupus, landų dangčius, jungiamąsias movas ir pan.) turi turėti įtaisus, ant kurių būtų galima uždėti muitinės spaudus ir plombas. Šie įtaisai turi būti taip įrengti, kad nebūtų galima jų iš išorės nuimti ir vėl uždėti nepaliekant žymių arba atidaryti durų nepažeidžiant muitinės spaudų ir plombų. Jie turi būti tinkamai apsaugoti. Leidžiama gaminti atidaromus stogus;
- c) vėdinimo ir kanalizacijos angose turi būti įtaisai, neleidžiantis patekti į konteinerio vidų. Šis įtaisas turi būti sukonstruotas taip, kad jo nebūtų galima iš išorės nuimti ir vėl uždėti nepaliekant matomų žymių.

2. Nepaisant šių taisyklių 1 straipsnio c) punkto nuostatų, praktiniais sumetimais sudedamosios dalys gali būti tuščiavidurės (pavyzdžiui, tarp dvigubos sienelės pertvarų). Kad šiose ertmėse nebūtų galima paslėpti krovinių:

i) kai vidinis apmušalas dengia konteinerį per visą aukštį nuo dugno iki viršaus arba kai ertmė tarp dangos ir išorinės sienelės visiškai uždara, užtikrinti, kad vidinis apmušalas būtų pritvirtintas taip, kad jo nebūtų galima nuimti ir uždėti atgal nepalikus žymių;

ii) jeigu apmušalas neuždengia konteinerio per visą aukštį, o ertmė tarp dangos ir išorinės sienelės nevisiškai uždara, taip pat